

Begreppslista

Litteraturanals är ett centralt moment inom svenska språket där eleverna lär sig att läsa och tolka texter, förstå karaktärer och teman samt analysera författarens stil och syfte. Att ha rätt begrepp är viktigt för att kunna diskutera och skriva om litteratur på ett nyanserat sätt. Genom att känna till specifika ord och begrepp kan eleverna också bättre förstå och uppskatta olika litterära verk. Här nedan presenteras en begreppslista för åk 7-9 anpassad till ämnet litteraturanals.

Berättelsens Struktur

- **Inledning**

Förklaring: Den del av en berättelse som presenterar karaktärer och miljö.

Exempelmening: I inledningen av boken får vi träffa huvudkaraktären och förstå var berättelsen utspelar sig.

- **Klimax**

Förklaring: Den mest spännande delen av berättelsen där konflikten når sin höjdpunkt.

Exempelmening: Klimax inträffade när huvudpersonen konfronterade sin största rädsla.

- **Avslutning**

Förklaring: Den del av berättelsen som knyter ihop handlingen och löser konflikter.

Exempelmening: Avslutningen gav en tillfredsställande känsla då alla trådar knöts samman.

- **Handlingslinje**

Förklaring: Den sekvens av händelser som utgör berättelsens framåtrörelse.

Exempelmening: Handlingslinjen i romanen följde en tydlig kurva med flera vändpunkter.

Karaktärer och Teman

- **Huvudkaraktär**

Förklaring: Den viktigaste karaktären i en berättelse som ofta går igenom en förändring.

Exempelmening: Huvudkaraktären i berättelsen visade stor mod och beslutsamhet.

- **Bikaraktär**

Förklaring: Karaktärer som har en mindre roll i berättelsen men som stöder huvudkaraktärens utveckling.

Exempelmening: Bikaraktärerna bidrog med värdefull information som hjälpte huvudpersonen.

- **Tema**

Förklaring: Det centrala ämnet eller budskapet i en berättelse.

Exempelmening: Temat för boken handlar om vänskap och lojalitet i svåra tider.

- **Motiv**

Förklaring: Återkommande element eller symboler i en berättelse.

Exempelmening: Vattnet var ett viktigt motiv som representerade renhet och förnyelse.

Författarens Stil och Tekniker

- **Perspektiv**

Förklaring: Den synvinkel som berättelsen berättas från, t.ex. första- eller tredjeperson.

Exempelmening: Berättelsen var skriven ur första person, vilket gav en intim känsla.

- **Språkbruk**

Förklaring: Val av ord och stil som författaren använder för att förmedla sin story.

Exempelmening: Författarens språkbruk var poetiskt och fullt av metaforer.

- **Symbolik**

Förklaring: Användningen av symboler för att representera större idéer eller koncept.

Exempelmening: Röda rosor i berättelsen symboliserade kärlek och passion.

- **Personifikation**

Förklaring: När icke-mänskliga ting ges mänskliga egenskaper.
Exempelmening: I dikten personifierades vinden som en sorgsen gammal man.

Analys och Tolkning

- **Analys**

Förklaring: Att bryta ner en text för att förstå dess delar och hur de fungerar tillsammans.
Exempelmening: I min analys av novellen fokuserade jag på karaktärernas utveckling.

- **Tolkning**

Förklaring: En personlig förståelse eller uppfattning av vad en text betyder.
Exempelmening: Min tolkning av slutet var att karaktären faktiskt hade lärt sig en viktig läxa.

- **Källa**

Förklaring: Ursprunget till information eller idéer inom litteraturen.
Exempelmening: I min uppsats angav jag litteraturen som en väsentlig källa för att stödja mina argument.

- **Argument**

Förklaring: Ett påstående som stöder en tolkning eller analys av texten.
Exempelmening: Jag presenterade flera argument för att styrka min åsikt om bokens tema.

- **Referat**

Förklaring: En kort sammanfattning av handlingen eller innehållet i en text.
Exempelmening: I mitt referat sammanfattade jag huvuddragen i berättelsen på ett enkelt sätt.

Litteraturhistoriska Begrepp

- **Genre**

Förklaring: En kategori av litteratur som har liknande stil eller tema,

såsom romaner, noveller, eller lyrik.

Exempelmening: Boken tillhörde genren fantasy med sina magiska inslag.

- **Epok**

Förklaring: En tidsperiod med specifika kulturella och litterära kännetecken.

Exempelmening: Den romantiska epoken präglades av känslor och naturbeskrivningar.

- **Litterära verk**

Förklaring: Sammanställningar av skrivna verk som romaner, poesi eller dramatik.

Exempelmening: Många litterära verk från det förflutna påverkar dagens författare.

- **Författare**

Förklaring: En person som skriver litterära verk.

Exempelmening: Författaren till boken är känd för sina djupa skildringar av människans natur.

- **Lässtrategi**

Förklaring: Tekniker som läsare använder för att förstå och tolka texter.

Exempelmening: Jag använde en lässtrategi som innebar att jag markerade viktiga stycken i texten.

Tags: [Okategoriserade](#)